

Ari Koponen ps

Toimenpidealoite rikosoikeudellisen ikärajan alentamisesta ja nuorten tekemien väkivaltarikoksien rangaistuksien koventamisesta

Eduskunnalle

Alaikäisten tekemiä henkirikoksia on ollut kahden viime vuoden aikana ennätysmäärä. Esimerkiksi vuonna 2020 poliisin tietoon tuli 48 alle 18-vuotiaan tekemäksi epäiltyä henkirikosta tai sellaisen yritystä. Myös tänä vuonna tekoja on ollut lukemattomia. Alaikäisten tekemä väkivalta on selvästi kasvussa ja rikokset aiempaa julmempia ja harkitumpia. Tekijöitä ei saada kuitenkaan kunnolla vastuuseen, sillä he ovat alaikäisiä. Suomessa rikosoikeudellisen vastuun ikäraja on 15 vuotta. Vain iältään 15 vuotta täyttänyt voi näin ollen saada rikoksesta rangaistuksen. Hallitukselta vaaditaan nyt kovia keinoja näiden väkivaltatilanteiden ratkaisemiseksi, jotta enää yksikään ei joudu tällaisen rikoksen uhriksi.

Syitä nuorten väkivaltaisuuksiin on monia: pandemia on heikentänyt ennestään sellaisten henkilöiden olosuhteita, joilla menee jo valmiiksi huonosti. Lisäksi sosiaalinen kontrolli yleisillä paikoilla on vähentynyt, koulut ovat menettäneet kosketuspintaa osaan nuorista ja rajoitusten takia harrastukset ovat olleet jäähyllä. Viranomaisilla ei ole lastensuojelulaitoksista luvatta poistuneiden kohdalla riittävän vahvoja keinoja toimia. Myös huumemyönteisyys ja huumeiden käyttö on kasvanut. Neljän seinän sisällä olo on kiristänyt välejä, ja kaikki eivät näytä myöskään sisäistäneen suomalaisen yhteiskunnan sääntöjä.

Edellä mainitut syyt eivät kuitenkaan oikeuta käyttämään muita kohtaan väkivaltaa. Pelotteet rikoksen seurauksista eivät ole tarpeeksi suuret. Mikäli rikosoikeudellista ikärajaa alennetaan ja rangaistuksia myös nuorten tekemistä väkivaltarikoksista kovennetaan, kyseiset rikokset vähenisivät. Rikosoikeusvastuun ikärajan alentamiselle ei ole EU:n puolestakaan esteitä, sillä useissa muissa EU-maissa rikosvastuun ikäraja on selvästi alempi. Esimerkiksi Tanskassa rikosvastuu alkaa 14-vuotiaana ja Alankomaissa 12-vuotiaana.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin rikosoikeudellisen ikärajan alentamiseksi ja nuorten tekemien väkivaltarikoksien rangaistuksien koventamiseksi.

Toimenpidealoite TPA 45/2021 vp

Helsingissä 7.5.2021

Ari Koponen ps